

Maria Cassel
Miljöstrateg
08-560 39 351
Maria.Cassel@ekero.se

Kommunstyrelsen

Ny miljöstrategi för Ekerö kommun

Dnr KS14/46-400

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att stadarkitektkontoret får i uppdrag att utarbeta en ny miljöstrategi för Ekerö kommun.

Sammanfattning av ärendet

Den senaste miljöstrategin i Ekerö kommun avsåg åren 2006-2010 och har utgått. Enligt stadgarna i Sveriges ekokommuner krävs en aktuell miljöstrategi. Översiktsplanering, ett arbete som snart inleds, ska även samordnas med kommunens miljömål.

Miljömålen, som ofta anses vara ett bra verktyg, eliminerar inte de hinder som miljöarbetet ofta möter. För att överkomma dessa hinder bör miljöarbetet integreras bättre i kommunens planering och förvaltning. Syftet med den nya miljöstrategin är att integrera miljömålen bättre i den kommunala verksamheten genom att utgå från och arbeta med kommunens styrmodell. Det förväntas medföra att miljöperspektivet kan tas i beaktande vid fler beslut i kommunen.

I samband med att beslut fattas för att inleda arbetet med en ny miljöstrategi, kommer det årliga arbetet med miljöredovisning att ersättas med rapportering i kommunens ordinarie verksamhetsuppföljning. Det är i linje med att miljöarbetet och miljöperspektivet ska integreras i ordinarie verksamhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande stadsarkitektkontoret, 2014-11-25

Ärendet

Den senaste miljöstrategin i Ekerö kommun avsåg åren 2006-2010 och har utgått. Det nationella miljömålssystemet har sedan dess omstrukturerats på både en nationell och regional nivå vilket har försvårat för formulering av nya miljömål. Enligt stadgarna i Sveriges ekokommuner krävs en aktuell miljöstrategi för att vara medlem.

I den nya plan- och bygglagen finns bestämmelser som medför att kommunerna i sin planering tydligare måste ge sin syn på hur de samordnar sin översiktsplanering med Sveriges sexton miljömål. Inom en snar framtid ska arbetet med en ny översiktsplan påbörjas och ett viktigt underlag är således långsiktiga målsättningar inom miljöområdet.

Naturvårdsverket (2006, 2012, 2014, Bretzer et al. 2006) genomför årliga uppföljningar av miljömålen och har vid ett flertal tillfällen studerat kommunernas miljömålsarbete. I en av de senaste rapporterna skriver Naturvårdsverket (2014) att fjorton av sexton miljömål sannolikt inte kommer att nås till år 2020 med rådande styrmedel. Även om miljömålen ofta anses vara ett bra verktyg så eliminerar målen inte de hinder som miljöarbetet ofta möter – bristande resurser, engagemang och målkonflikter (Naturvårdsverket 2006). För att överkomma dessa hinder bör, enligt Naturvårdsverket, miljömålen integreras bättre i kommunernas planering och förvaltning.

Sveriges kommuner och landsting (SKL 2006a, 2006b, 2012) har utvärderat kommunernas arbete med miljömålen vid två tillfällen. Enligt en av undersökningarna kan det lokala miljömålsarbetet bäst utvecklas om målen är kopplade till budget och verksamhetsplaner (SKL 2012). Enkätundersökningen påvisar ”betydelsen av att integrera miljömålen i den kommunala planerings-beslutsprocessen samt i styrande strategiska dokument för att få resultat av arbetet” (Naturvårdsverket 2012, s.146).

Arbetet med en verksamhetsanpassning av miljöarbetet i den nya miljöstrategin, vilket här föreslås, ligger i framkant i Sverige. Vanligtvis utarbetas miljöstrategier och strategiska dokument som tillägg till kommunens styrmodell. Planerna och programmen hamnar då vid sidan av organisationen, vilket leder till att det inte finns tillgängliga resurser till beslutade målsättningar och åtgärdsarbete.

Syftet med en ny miljöstrategi är således att integrera miljömålen bättre i den kommunala verksamhetsstyrningen genom att utgå från och arbeta med kommunens rådande styrmodell. Förslag till miljöstrategi kommer att beredas och utarbetas av berörda chefer med stöd av kommunens miljöstrateg och fastställas av kommunfullmäktige. Förslag kommer under beredningen att presenteras för kommunstyrelsens arbetsutskott minst en gång för att säkerställa att projektet ligger i linje med Ekerö kommuns övergripande mål.

I samband med att beslut fattas för att inleda arbetet med ett nytt miljöprogram, kommer det årliga arbetet med en miljöredovisning att ersättas av rapportering av respektive verksamhet och nämnd. Uppföljningen kommer således att omplaceras och vävas in i befintlig årsredovisning och verksamhetsuppföljning.

Skälen till denna omorganisation av rapportering är många. Miljöredovisningen är uppföljningen av miljömålsarbetet och eftersom miljömål saknas finns inga mål att följa upp. Bedömningen är även att arbetet med en miljöredovisning är kostnadsineffektivt och att det inte leder till några direkta miljöförbättringar. Skälet är även att miljöstrategen med fullt fokus kan utarbeta en ny miljöstrategi. Att förbättra arbetet med uppföljning och rapportering är även i linje med att den nya miljöstrategin ska vara integrerad i kommunens styrmodell.

Johan Andrade Hagland
Miljö- och stadsbyggnadschef

Maria Cassel
Miljöstrateg

Referenser

- Bretzer, Y., B. Forsberg och K. Bartholdsson. 2006. Lokal översättning av de nationella miljömålen – En processutvärdering i åtta svenska kommuner 2006. Rapport 5646. Naturvårdsverket.
- Naturvårdsverket. 2014. Miljömålen - Årlig uppföljning av Sveriges miljö kvalitetsmål och etappmål 2014. Rapport 6608. Naturvårdsverket.
- Naturvårdsverket. 2012. Steg på vägen - Fördjupad utvärdering av miljömålen 2012. Rapport 6500. Naturvårdsverket.

- Naturvårdsverket. 2006. Kommunernas miljömålsarbete - Redovisning av ett regeringsuppdrag. Rapport 5653. Naturvårdsverket.
- SKL (Sveriges kommuner och landsting). Lokala miljömål och nationellt stöd - Resultat av SKL:s enkät och djupintervjuer 2011 och 2012.
- SKL (Sveriges Kommuner och Landsting). 2006a. Kommunernas arbete med och syn på miljömålen – Rapport från en enkät. PM 2006-03-01.
- SKL (Sveriges Kommuner och Landsting). 2006b. Hur kommunerna tagit sig an miljömålsarbetet – En intervjustudie i 16 kommuner. PM 2006-11-24.

Beslutet expedieras till
Stadsarkitektkontoret